

Logg 26.01.26

Nr	Verneområde	Logg
1	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	Endret omtale av bruk, friluftsliv, avsnitt flyttet til retningslinje § 3, pkt. 5.2
2	Rondane, Dovre	Endret retningslinje § 3, pkt. 5.2, begrunnelse.
3	Rondane	§ 3, pkt. 5.3, ikke hjemmel for: « <i>Forbud mot sykling omfatter ikke de med bruksrett og beitebrukere ved tilsyn, sanking m.m. av beitedyr.</i> » Tatt ut av forslaget.
4	Rondane, Dovre, Grimsdalen	Presisering § 3, pkt. 1.2 b: Nye bruer og klopper krever tillatelse.
5	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt. 1.1 Tatt ut retningslinje om «Oppsynsbuer»
6	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt. 1.3 b. Terrasser og verandaer: Ta ut retningslinjer om terrasser og verandaer, det er ikke åpnet for dette etter verneforskriften.
7	Rondane, Dovre	§ 3 pkt 2.1. tatt ut formulering om skog, ikke hjemmel for hogst.
8	Rondane, Dovre, Hemmeldalen	§ 3 pkt. 2.4 endret til: En eventuell regulering av beite krever en forskriftsendring som må vedtas av Kongen i Statsråd.
9	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt. 5.1, tatt ut: Aktiviteter som ikke er å betrakte som det tradisjonelle friluftslivet inngår egentlig ikke i det friluftslivet som er en del av formålet med opprettelsen av verneområdene, men vil kunne tillates så lenge det ikke kommer i konflikt med verneverdiene, i tillegg til det tradisjonelle friluftslivet.
10	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt 5.1 endret til: Bruk av vanlig elektrisk rullestol i verneområdene reguleres ikke spesielt.
11	Rondane, Dovre, Grimsdalen	§ 3 pkt. 5.6 endret til: Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten med hjemmel i naturmangfoldloven § 47

		fjerne merkinga eller legge om traséen.
12	Rondane, Dovre	§ 3 pkt. 5.7 endret til: Teltning utover en uke på samme sted i nasjonalparken trenger tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandrertelt.
13	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3 pkt. 6.1, tatt ut: Når det gjelder ren persontransport til egen hytte vil det generelle regelverket for motorferdsel i utmark være utgangspunktet. Slik transport omfatter kun de som er varig bevegelseshemmede. (setningen er misvisende)
14	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt 6.2 a, endret til: Bruk av terrenggående kjøretøy bør ikke benyttes under oppsynsvirksomhet
15	Ikke utført, p.g.a. manglende samsvar med verneforskriftene.	Gjelder fleire: § 3, pkt 1.2 b merking av skiløyper flyttet til § 3 pkt 6.3 b
16	Rondane, Dovre, Frydalen, Grimsdalen, Dørålen, Vesle Hjerkin, Hemmeldalen, Veslehjerkinntjønnin, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Mesætermyre, Mydingi, Flakkstjønna	Under sentral føringer, endret formulering: Tiltak som ikke kan foretas med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 krever avtale med grunneier. Det kreves også dispensasjon/tillatelse etter forskriften dersom tiltaket er forbudt eller krever tillatelse.
17	Rondane, Dovre, Frydalen, Grimsdalen, Dørålen	§ 3 pkt. 1.1 avsnitt endret til: Verneforskriften åpner ikke for å gi tillatelse til nye bygninger, med unntak av gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade. Det kan likevel være aktuelt å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, for de formål som nevnes spesielt nedenfor, selv om søknader vil bli strengt vurdert.
18	Dovre, Rondane	§ 3 pkt. 1.1 tatt ut: <i>Ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner skal finne sted med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.</i>
19	Dovre, Rondane, Frydalen (1.3 k), Grimsdalen (1.3 k)	§ 3 pkt. 1.3 e endret til Forvaltningsmyndigheten vil stille seg positiv til søknader om oppsetting av skilt og merking

		av stier som vist i vedlegg «Turstier» til forvaltningsplanen. ...
20	Dovre, Rondane	§ 3 pkt. 2.2 a om beiting tatt ut av planen. Dekket av pkt. 2.4.
21	Dovre, Rondane	§ 3, pkt. 2.3 endret til: Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til uttak av trevirke for brensel. Bestemmelsen åpner også for at forvaltningsmyndigheten kan gi slik tillatelse til setrer som ligger inntil nasjonalparkgrensen.
22	Dovre, Rondane, Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt 3.1, tatt ut: Villreinjakta bør organiseres på en slik måte at det skaper minst mulig stress for villreinen. Det bør rettes spesielt fokus på de områdene der villreintrekk foregår og der ferdselen per i dag fungerer som en barriere for villreinen.
23	Dovre, Rondane	§ 3, pkt. 4.1, tatt ut henvisning til landskapsvernområde.
24	Dovre, Rondane	§ 3, pkt. 5.1, erstatte første setning med: <i>All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.</i> Tatt ut referanse til året 2003.
25	Dovre, Rondane	§ 3. pkt. 5.2 endret setning til: Turer som gjøres med familie og venner regnes ikke som organisert ferdsel som trenger tillatelse.
26	Dovre, Rondane	§ 3, pkt 6.3 f, tatt ut: Miljøverndepartementet har tydelig uttalt at i nasjonalparker er det kun bruk av lette beltegående kjøretøyer av typen elgtrekk som er akseptabelt, ikke ATV selv om den har belter. (Unødvendig setning)
27	Grimsdalen, Frydalen, Vesle Hjerkin	§ pkt 1.1 under bygninger, rettet til: Oppland har gitt ut rapporten/veilederen «Seterbygningene – verdier og utfordringer. Tilføyd: <u>Samtidig må forvaltningsmyndigheten i hvert enkelt tilfelle vurdere hvor detaljerte vilkår som kan settes ut fra verneformålet.</u>

28	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt.1.1, turisthytter, setning rettet til: I en søknadsbehandling, vil det bli lagt vekt på om en søknad gjelder utbygging eller ombygging som er nødvendig som følge av annet regelverk.
29	Grimsdalen, Frydalen, Rondane, Dovre, Dørålen	§ 3, pkt. 1.1 utleievirksomhet: Gjort presiseringer.
30	Grimsdalen, Frydalen	§ 3. 1.2 b, endret bl.a om vegstandard og referanse til 2003.
31	Grimsdalen, Hemmeldalen, Frydalen, Dørålen, Vesle Hjerkin	§ 3 pkt. 1.2 c endret til: Merkede stier merkes i tråd med DNTs norm som beskrives i merkehåndboka og er utarbeidet av DNT i samråd med miljøvernmyndighetene. • Vinterløyper merkes med stikker og samles inn etter sesongen, i tråd med tillatelse fra forvaltningsmyndighetene, • Merking av stier som ikke er en del av DNT sitt stinett, kan merkes med rødt. Merkingen skal være diskret og ikke ha større omfang enn føringer gitt i DNTs norm. • Vedlikehold i form av eksisterende bruer og klopper langs godkjente merkete stier og løyper er tillatt. Nye bruer og klopper krever tillatelse.
32	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 Pkt. 1.2 c flyttet til pkt 5.3 d.
33	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt 1.3 a endret til: For å bevare landskapets art og karakter er det ikke avsatt spesielle plasser til uttak av løsmasser til vedlikehold av veier eller for andre formål. Eventuelle søknader vil bli behandlet for å ivareta landskapsverdiene.
34	Grimsdalen	§ 3 pkt 1.3 b tilføyd: Avgrensning av områdene er vist i eget kartvedlegg. Lage et kart.
35	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen,	§ 3 pkt. 1.3 c: <u>tatt inn</u> : Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nye bygninger for jordbruks- og seterformål. <u>Tatt ut</u> : Ved vurderinger av byggetiltak for landbruksmessige behov blir definisjonen av landbruk på

		<p>vernetidspunktet (2003) lagt til grunn. Her vil både plan- og bygningsloven og fjelloven (i statsallmenningene) være førende.</p> <p><u>Tatt inn</u>: - behovet for nye bygninger til dette formålet.</p> <p><u>Tatt inn</u>: Flytting av en gammel bygning er etter plan- og bygningsloven å betrakte som et nybygg. Det samme gjelder for verneforskriftene, og dette er derfor søknadspliktig og krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.</p>
36	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3 pkt 1.3 d endret til: Viktige hensyn som vil bli vektlagt ved behandling av søknader og som kan gi grunnlag for dispensasjon for tilbygg/ombygninger er blant annet at...</p> <p>Endret fra «skal ikke» til «bør ikke»</p> <p>Tatt ut: For områder definert som hytteområder er retningslinjene konkrete.</p> <p>Tatt ut: De generelle retningslinjene skal følges. (motstrid)</p> <p>Tatt inn: vil kunne erstattes med ny bygning med tilsvarende form etter søknad.</p> <p>Endret til: Forvaltningsmyndigheten vil ha en svært restriktiv praksis ved behandling av søknader om ombygging/endring av slike bygninger når det gjelder endringer i bygningens eksteriør/karakter. Det vil bli lagt vekt på at eksteriøret skal bevares eller tilbakeføres til en opprinnelig utseende.</p> <p>Endret til: vil ikke vurderes like strengt som de nevnte retningslinjene for maksimalt tillatt bruksareal.</p>

37	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3, pkt. 1.3. f: endret til Med «nedlagte setervoller» menes setervoller som ikke lenger er i drift. Det er imidlertid ikke nødvendig å søke om tillatelse til selve beitingen, ettersom beite er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften. Ved søknader om gjenopptakelse av drift som nevnt, vil det legges vekt på at det er viktig å opprettholde kulturlandskapet for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdene.</p>
38	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen	<p>§ 3 pkt 1.3 g: Tatt ut: Opprettholdelse av jordbruksdriften er ønskelig i forhold til formålet med vernet. (for generelt)</p> <p>Tatt ut: Dersom nydyrking ikke kommer i konflikt med verneverdier, kan en påregne tillatelse.</p> <p>Tatt ut: Nydyrking på tidligere dyrka mark vil bli prioritert foran nydyrking i utmark.</p>
39	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen	<p>§ 3, pkt 1.3 k: Endret til Nye stier eller løyper <u>skal</u> ikke komme i konflikt med villreinens arealbruk.</p>
40	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3, pkt 2.2: tatt inn: Hogst (avvirkning) skal skje etter vernskogbestemmelsene i skogbruksloven.</p> <p>Tatt ut: Unntak fra meldeplikten kan være hogst til husbruk, men dette bør avklares med den enkelte kommune. Kommunen skal vurdere meldingen også i forhold til at hogsten skjer innenfor et landskapsvernområde og om nødvendig pålegge endringer i opplegget for driften. • Ved rydding og tynning skal den naturlige sammensetningen av treslag søkes opprettholdt. • Dersom en gjennom vernskogbestemmelsene ser at det ikke kan avvirknes uten markberedning, må det søkes om tillatelse for dette.</p>

		<p>Tatt inn: Dersom det er nødvendig med markberedning, er dette søknadspliktig.</p> <p>Endretvtil: I Grimsdalen kan hogst og uttransport av ved på vinterhalvåret være negativt for villrein selv om det er tillatt etter vernereglene.</p> <p>Endret til: Dersom det oppstår terrengskader etter kjøring i samband med hogst og transport bør dette følges opp i forvaltningen for å vurdere om det kan/bør gjøres tiltak.</p>
41	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen, Dørålen, står fremdeles for Rondane og Dovre. Ta ut?	§ 3 pkt. 3.2 tatt ut: Forvaltning av introduserte eller gjeninnførte arter som for eksempel moskus, mårhund og kanadagjess skal følge generelle gjeldende retningslinjer/lovverk.
42	Grimsdalen, Dørålen, Rondane, Dovre, Hemmeldalen	<p>§ 3 pkt. 4.2: Tatt ut: Etter Hundelovens sikringsbestemmelser (§6) er det ikke lov å slippe hund løs i perioden 1. april -20. august, som også gjelder for alle verneområdene. I tillegg kan hver kommune ha egne forskrifter om båndtvang som gjelder etter den 20. august av hensyn til bufe på utmarksbeite. Per høsten 2009 gjelder dette for Dovre og Folldal kommuner. Av hensynet til villrein er sikringsbestemmelsen innskjerpet i verneforskriftene for Rondane og Dovre nasjonalparker og for Grimsdalen og Dørålen landskapsvernområder.</p> <p>Tatt inn: Det er strengere regler for hund i</p>

		<p>landskapsvernområdet enn etter hundeloven.</p> <p>Tatt ut: Unntak fra denne bestemmelsen er de samme som for Hundelovens bestemmelser § 9 b (bufehund til vokting av sau, geit og kyr), c (aktiv politi- og redningstjeneste) og d (hund i ettersøk etter skadet/sykt vilt).</p>
43	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3 pkt. 5.1 endret til: Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt. Det framgår av § 3 punkt 5.2 til hvilke formål motorferdsel er tillatt. I § 3 punkt 5.3 framgår også til hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Selv om motorferdsel er tillatt etter motorferdselloven, kan det være søknadspliktig etter forskriften for landskapsvernområdet.</p> <p>Tatt ut: • En del kjøring i landbruksnæring og for formål som forskning, kan være tillatt i henhold til motorferdselloven eller nasjonal forskrift, men likevel kreve dispensasjon i verneområdene. Rondane?</p> <p>Tatt inn: Det samme legger vi til grunn i verneområdet, slik at bruk av vanlige elektriske rullestoler på stier og veger, ikke regnes som motorisert ferdsel. Bruk av mer terrenggående rullestoler i terrenget er derimot å regne som motorisert ferdsel.</p> <p>Endret til: Ved særskilte behov kan det imidlertid søkes om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 (dispensasjoner) for transport av bevegelseshemmede f.eks. med snøskuter eller langs kjørespor. Det kan være</p>

		<p>aktuelt å gi dispensasjon til persontransport til egen hytte, for varig bevegelseshemmede. Legeattest som bekrefter at søkeren er varig bevegelseshemmet, må vedlegges søknaden.</p>
44	Grimsdalen, Hemmeldalen, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3, pkt 5.2 a: endret til: Statens naturoppsyn har adgang til å utøve motorferdsel for oppgavene som er angitt i naturoppsynsloven. Fjellstyrene har adgang til å bruke motorferdsel for oppsyn etter fjelloven. . Dersom motorferdselen har andre formål enn oppsyn etter fjelloven, må fjellstyrene søke om dispensasjon for dette. Det kan f.eks. gjelde motorferdsel for transport av brensel til og vedlikehold av fjellstyrehytter. Oppsynstjeneste i privat regi omfattes ikke av denne bestemmelsen og det er således ikke adgang til motorferdsel for dette formålet. Det forutsettes at tillatt motorferdsel begrenses til det som er nødvendig og under aktsomhet til naturmiljøet, bl.a. ved at en følger gamle spor når dette er mulig.</p>
45	Grimsdalen, Hemmeldalen, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3 pkt 5.2 a endret til: Øvelses- og utdanningsvirksomhet i forbindelse med redningstjeneste må ha særskilt tillatelse. Dette bør primært legges til andre områder. Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en øvingsplan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et større område</p> <p>Tatt inn: Klima- og miljødepartementet har gitt føringer for hvordan søknader om kjentmannskjøring skal vurderes, som skal følges i behandlingen av søknader, jf. brev fra Klima- og miljødepartementet av 03.04.19.</p>

46	Grimsdalen, Frydalen	<p>§ 3, pkt. 5.2 b, endret til: Forvaltningsmyndigheten er av den grunn innstilt på å gi dispensasjon for nødvendig brøyting ved behov etter naturmangfoldloven § 48. Eventuell dispensasjon til setereierne for kjøring til Grimsdalen fra og med 1. juni (vegen åpner 5. juni) skal ikke innvirke på tidspunktet for når slik vedlikeholdsbrøyting starter.</p>
47	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3, pkt. 5.2 d Endret til: Det er kun motorferdsel i forbindelse med hogst etter vernskogbestemmelsene som er tillatt uten søknad. Unødige terrengskader, vegetasjonsslitasje og forstyrrelse av dyrelivet må unngås. Eventuelle terrengskader bør følges opp for å vurdere om det kan/bør gjøres tiltak. . Bestemmelsen gjelder motorferdsel som er nødvendig for selve hogsten og utkjøring av tømmer til veg. Bestemmelsen omfatter også brøyting av veg som er nødvendig for uttransport av tømmer.</p>
48	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	<p>§ 3 pkt 5.2 g: endret til: Uttransport av felt elg og hjort under skoggrensen tillatt etter verneforskriften og krever ingen spesiell tillatelse.</p> <p>Endret til: Dersom det oppstår terrengskader skal dette meldes forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten bør vurdere om det kan/bør gjøres tiltak. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å tillate slik nødvendig transport over skoggrensen ved særskilt behov etter naturmangfoldloven § 48.</p>
49	Grimsdalen, Frydalen	<p>§ 3 pkt 5.3 a, endret til: I verneforskriften er det ikke en egen bestemmelse om adgang til</p>

		<p>motorisert transport i forbindelse med uttransport av syke eller skadde bufe. Dersom det haster, kan forvaltningsmyndigheten gi en muntlig tillatelse. Denne vil bli skriftliggjort i ettertid. Dyreeier må ta kontakt med forvaltningsmyndigheten om dette på forhånd. I tilfeller der det haster og ikke lar seg gjøre å få en tillatelse, kan nødvendig kjøring være lovlig ut fra nødrett jf. straffeloven § 17.</p>
50	Grimsdalen, Frydalen	<p>§ 3 pkt 5.3 b: endret til: Dersom vilkår for tillatelsen ikke overholdes kan det gi grunnlag for at tillatelsen trekkes tilbake av forvaltningsmyndigheten, eller føre til at tillatelsen ikke blir fornyet i neste runde. Å trekke en tillatelse tilbake, innebærer en omgjøring av vedtaket som krever hjemmel i forvaltningsloven eller naturmangfoldloven § 67. I naturmangfoldloven § 67 e) står det at forvaltningsmyndigheten kan oppheve eller endre vilkårene i en tillatelse, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, hvis tiltakshaveren overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, og overtredelsen er betydelig, gjentar seg eller vedvarer- Videre kan brudd på vilkår følges opp med sanksjoner, f.eks. overtredelsesgebyr.</p>
51	Grimsdalen	<p>§ 3 pkt. 5.3 e, tatt inn: Barmarkstransport vurderes å gi mindre ulemper for villrein enn vintertransport i dette området.</p>
52	Dørålen	<p>§ 3 pkt 1.1 Legge ved kart dagparkering.</p> <p>Endret til: Følgende setter av følgende steder korttidsparkering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noen hundre meter lenger vest for der T-merket sti til/fra Fallet krysser Dørålsetervegen.

		<ul style="list-style-type: none"> • ca 50 m øst for Olaaugen, dette for å få en mer skjermet lokalisering av parkeringsplassen enn den som brukes som jegerparkering i dag. • Parkeringsplassen ved Ellankollen blir etablert ved der bommen er plassert.
53	Dørålen	<p>§ pkt. 1.3 a endret til: I Dørålen ligger det i dag lagret grusmasse i et uttaksområde på Døråltjørnmoen. Dette gruslageret kan brukes som vedlikeholdsgrus. Etter at grusen er tatt ut er det aktuelt å vurdere om området bør restaureres/tilbakeføres som naturområde.. Ellers er det ikke avsatt spesielle plasser til uttak av løsmasser til vedlikehold av veger i Dørålen landskapsvernområde.</p>
54	Dørålen	<p>§ 3 pkt 5.2 e, tatt inn: Vinterføre er definert som snødekt mark.</p>
55	Dørålen	<p>§ 3 pkt. 5.2 b og c rettet til: Motorferdsel er tillatt på følgende bilveier: - bilvegen til Dørålsæter (15. juni – 1. desember) - bilvegen til Dørålsæter (15. mai – 15. juni for setereierne/turistbedriftene på Dørålsæter). I forskriften har setereierne og turistbedriftene en egen hjemmel til bilkjøring på vegen i næringsøyemed en måned før vegen åpner for bilkjøring, dvs. i perioden 15. mai til 15. juni. Dette av hensyn til deres næringsvirksomhet.</p>
56	Dørålen	<p>§ 3 pkt. 5.2 d, rettet til: Setereierene på Dørålsæter skal kunne føre føre tilsyn med og utføre vedlikehold av sine bygninger og anlegg i tiden da bilvegen er stengt for motorferdsel. Kjøring skal skje med snøskuter på snødekt mark langs etablert snøskutertrase for setereierne på Dørålsæter. Kjøring i forbindelse med større utbedringer og byggarbeider krever en egen dispensasjon (etter § 3 punkt 5.3 b)</p>

		dersom det skal kjøres i tiden når bilvegen er stengt for motorferdsel.
57	Dørålen	§ 3 pkt 5.2 f, rettet til: Før en tar i bruk motorisert framkomstmiddel bør en ha vurdert om utfrakt kan skje uten slik motorisert ferdsel. Det er spesielt hensynet til fare for slitasje på vegetasjonen og sårbart dyreliv i området som kan være avgjørende for valg av trase og kjøretøy.
58	Dørålen	§ 3 5.2 g, tatt ut: Nødvendig motorferdsel langs traktorveg Haverdalsvegen -Ryddølstjønne-lvarslåe i forbindelse med landbruksdrift omfatter ikke uttransport av felt elg. Det må derfor søkes om å bruke traktorvegen i denne forbindelse. En kan påregne flerårig dispensasjon for formålet.
59	Dørålen	§ pkt. 5.3 a, tatt ut: Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til annen nødvendig kjøring i utmark i samband med jordbruk og beitebruk.
60	Dørålen	§ 3 pkt 5.3 b, tatt ut: • Tiltakshaver må søke om løyve for nødvendig transport i nasjonalparkene
61	Dørålen	§ 3 pkt 5.3 d, Tatt ut: Det er kun hogst etter vernskogbestemmelsene som er tillatt uten søknad. selve hogsten og utkjøring av tømmer til veg. Bestemmelsen omfatter også brøyting av veg som er nødvendig for uttransport av tømmer. Tatt inn: Motorferdsel i forbindelse med tillatt hogst på sommerstid (barmark) krever søknad og tillatelse. Endret til: - grunnforholdene og faren for terrengskader i området for den planlagte hogsten.
62	Dørålen	§ 3 pkt 5.3 e. Tatt ut: Nødvendig transport nevnt i dette punktet tilsvarer det som gjelder for luft- og

		snøskutertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til buer, hytter og setrer.
63	Mydingi, Mesætermyre, Flakkstjønna, Veslehjerkinntjønnin, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Hovdsjømyrene	§ 4 pkt 1, endret til: Oppsyn Statens naturoppsyn har adgang til å utøve motorferdsel for oppgavene som er angitt i naturoppsynsloven. Fjellstyrene har adgang til å bruke motorferdsel for oppsyn etter fjelloven. . Dersom motorferdselen har andre formål enn oppsyn etter fjelloven, må fjellstyrene søke om dispensasjon for dette. Det kan f.eks. gjelde motorferdsel for transport av brensel til og vedlikehold av fjellstyrehytter. Oppsynstjeneste i privat regi omfattes ikke av denne bestemmelsen og det er således ikke adgang til motorferdsel for dette formålet. Det forutsettes at tillatt motorferdsel begrenses til det som er nødvendig og under aktsomhet til naturmiljøet, bl.a. ved at en følger gamle spor når dette er mulig.
64	Myldinge	§ 4 pkt 2, tatt ut: Hogst (avvirkning) meldes skogoppsynet (kommunen) og skal skje etter vernskogbestemmelsene i skogbruksloven. Unntak fra meldeplikten kan være hogst til husbruk, men dette bør avklares med den enkelte kommune. Skogskjøtsel kan utføres i tråd med bestemmelsene i skogbruksloven.
65	Mydingi, Hemmeldalen	§ 4 pkt 3, endret til: Verneforskriftene tillater vedlikehold i samsvar med tradisjonell byggeskikk. Det er bare direkte vedlikehold av selve bygningen som er omfattet av unntaket, som for eksempel reparasjoner av tak, vinduer og vegger, eller bytte av tak til tak med likt takmateriale. Reparasjoner er å foretrekk fremfor hele utskiftninger der det er mulig. Endring av bygningens eksteriør som for eksempel tak av annet materialtype, annen

		<p>vindusutforming, ny pipe av annen utforming er eksempler på hva som ikke er vedlikehold og som må omsøkes. Restaurering, dvs. tilbakeføring til opprinnelig, dokumentert utførelse av eksisterendebygg og anlegg, bør tillates om ikke hensyn til verneverdier eller kulturfaglige hensyn sier noe annet. Vedlikehold som krever tiltak utenfor bygningen, for eksempel drenering, graving, utbedring av avløpsrør eller kabler inn til bygningen, faller utenfor. Dette gjelder selv om slike tiltak kan være høyst nødvendige for å holde bygningen ved like. Vedlikeholdet skal ikke føre til at bygningene endrer fasade/eksteriør eller karakter, og skal heller ikke føre til en vesentlig standardheving av bygningen. Oppføring av tilbygg, påbygg, utvendig ombygging, utvidelse eller endring av størrelse, utseende eller funksjon anses ikke som vedlikehold. Restaureringen omfatter kun tiltak knyttet til eksisterende bygninger, ikke gjenreising på gamle tufter. En bygning kan ha forfalt slik at en er i tvil om vedlikeholdsarbeidet i praksis vil tilsvare og reise et nytt bygg fra grunnen av. Om det vurderes som en restaurering eller vedlikehold vil bero på en helhetsvurdering, der takets tilstand tillegges betydelig vekt. Er bygningens tak noenlunde i intakt stand vil tiltaket kunne vurderes som vedlikehold. Dersom taket har falt ned som følge av dårlig vedlikehold er reparasjonen å anse som en vesentlig endring og restaurering av bygningen på som sted vil betraktes som nybygg. I slike tilfeller må saken behandles som en ordinær byggesak og må forelegges forvaltningsmyndigheten (og kommunen etter PBL). Restaurering, dvs. tilbakeføring til</p>
--	--	---

		<p>opprinnelig, dokumentert utførelse av eksisterende bygg og anlegg, bør tillates om ikke hensyn til verneverdier eller kulturfaglige hensyn sier noe annet.</p> <p>Forvaltningsmyndighetene bør være positive til slik restaurering som tar sikte på å tilbakeføre seteranlegg til opprinnelig tilstand.</p>
66	Myldingi, Mesætermyre, Flakkstjønna, Veslehjerkinntjønnin, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Hovdsjømyrene, Hemmeldalen	Lagt til § 5: Skjøtsel reguleres av naturmangfoldloven § 47.
67	Myldingi, Mesætermyre, Flakkstjønna, Veslehjerkinntjønnin, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Hovdsjømyrene, Hemmeldalen.	Lagt til § 6: Naturmangfoldloven § 48 gjelder i stedet for § 6, jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77 som sier at § 48 også gjelder for verneområder opprettet før naturmangfoldloven.
68	Mesætermyre	§ 4 pkt 4, tatt ut: Miljødirektoratet har anledning til å innføre restriksjoner på beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet.
69	Flakkstjønna	§ 3 pkt. 5 – 7: tatt ut: Ferdsl i naturreservatet er underlagt strenge restriksjoner. All ferdsel er forbudt i tiden 20. april – 15. juli er all ferdsel. Se likevel verneforskriften § 4, pkt. 7. Ellers er det forbud mot: - idrettsarrangementer, jaktprøver, guidede turer og annen form for organisert virksomhet - bruk av sykkel, hest og kjerre - ridning er forbudt. - merking av stier og løyper. (Ikke ferdselsregulering i Flakkstjønna, ellers oppramsing av forskriften)
70	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 2, tatt ut: Begrepet randsone betyr det samme forvaltningsplanen som i verneforskriften: i ytterkant av nasjonalparken. Generelt om kulturminner I Grimsdalen, Dørålen og Frydalen utgjør kulturminner en del av landskapets egenart. Det er imidlertid ikke bestemmelser i verneforskriftene for landskapsvernområdene som omhandler kulturminner spesielt.

		<p>§ 2, flyttet til § 3 pkt. 4.1</p> <p>Generelt om friluftsliv</p> <p>Verneområder skal bidra til større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv. Områdene skal forvaltes på en slik måte at friluftslivet gis rimelige rammer for bruk og tilrettelegging som ikke går på bekostning av verneverdiene, og bestemmelsen i formålsparagrafen leses som en instruks til forvaltningen om å ivareta friluftslivets interesser innenfor disse rammene. Friluftsliv som går på bekostning av verneverdiene vil ikke være i samsvar med verneformålet. Teknisk tilrettelegging som bruk av merking, klopplugging, bruer, gjerder, brygger eller lignende skal benyttes ved behov. For å kunne forene målet om å ivareta verneverdiene og samtidig sikre allmenn ferdsel er kanaliseringstiltak et viktig verktøy for mest mulig å unngå konflikt mellom ferdsel og villrein. Rondane-Dovre skal forvaltes etter følgende prinsipper for ferdsel: • én hovedferdselsåre i Dovre-Rondane som følger nord-sør retning • redusere antallet merka stier/skiløyper, blant annet ved bare å tillate én merka sti/trase mellom to turmål/turisthytter • sommersti og vinterløype skal som hovedregel følge samme korridor • stimulere de besøkende til å følge merkete stier og løyper • ferdsel skal fortrinnsvis kanaliseres til randsonene, eller til utenfor verneområdet.</p>
71	Grimsdalen, Dørålen, Hemmeldalen,	§ 3 pkt. 4.4 tatt inn: En eventuell regulering av ferdsel krever en forskriftsendring som må vedtas av Kongen i Statsråd.
	Hemmeldalen	Tatt inn:

		Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 fjerne merkinga eller legge om traséen.
72	Hemmeldalen	§ 4 pkt. 5 endret til: Det er tillatt å tenne bål og ta nedfalt trevirke og tørre kvister til bålbrenning i naturreservatet. Uttaket av trevirke skal være skånsomt og det skal ikke medføre skade på trærne. Unngå bålplass på bart fjell, og bruk gjerne gamle bålplasser. I Norge er det et generelt bålforbud fra 15. april til 15. september.]
73	Hemmeldalen	§ 4 pkt. 6, endre til: Uttak av trevirke til brensel for bygninger i naturreservatet krever ikke dispensasjon fra verneforskriften. Det er <u>ønskelig</u> at slikt uttak skjer på følgende måte:
74	Hemmeldalen	§ 5 pkt. 3 endret til: Alt vedlikeholdsarbeid på denne krever tillatelse Vedlikehold av traktorslepet til Søkkundsetra skal ikke gi en bedre standard enn på vernetidspunktet.
75	Hemmeldalen	§ 5 pkt. 5 tatt ut: Norsk engelsksetterklubb har i en del år brukt arealer innenfor Hemmeldalen naturreservat til trening og prøver.
76	Hemmeldalen	§ 5 pkt 7, flyttet til forskning og undervisning: I regi av Høgskolen i Hedmark og i samarbeid med blant annet NJFF-Hedmark er det i en årrekke gjennomført rypetakseringer i mange fjellområder i Hedmark. Dette rypetakseringsprosjektet har som formål å overvåke bestandsutviklingen av rype og skogsfugl. Feltarbeidet foregår over en relativt kort periode i august

		<p>med godt dresserte fuglehunder og etter på forhånd fastsatte takseringslinjer. Deler av Hemmeldalen naturreservat er berørt av disse langsiktige undersøkelsene. Tillatelse til bruk av løs hund for å videreføre dette overvåkingsopplegget kan påregnes gitt. Søknader må behandles etter naturmangfoldloven § 48.</p>
77	Hemmeldalen	<p>§ 5, pkt 7 endret til: Retningslinjen gjelder for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark. Mest mulig av nødvendig nyttetransport skal foregå med snøskuter på vinterføre, jf. drøfting av dette i punktet foran. Forskriftspunktet gir adgang for forvaltningsmyndigheten å gi tillatelse til motorferdsel på barmark til setrer for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes inn på snødekt mark. Det er viktig å merke seg at denne adgangen gjelder transport til setrer, ikke til hytter og buer. Tre seterområder synes å være aktuelle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvre Hemmeldalen seter ved bruk av beltegående kjøretøy på slepveien fra Hovdedalen. • Nedre Hemmeldalen seter ved bruk av traktor langs Hemla en kort strekning helt øst i naturreservatet. • Søkkundsetra ved bruk av traktor eller 4-hjulsdrevet bil på traktorslepet sørover fra Sjøveien over Graslifjellet. <p>Det vil bli vurdert å gi flerårige tillatelser, avhengig av formål og grad av regelmessighet av transportbehovet. Selv om Staupholen opprinnelig er en seter og har en relativt stor bygningsmasse som er mye brukt, er det ønskelig å unngå motorferdsel på barmark inn til denne plassen. Dette begrunnes med at plassen ligger svært sentralt</p>

		<p>i naturreservatet og at de naturlige adkomsttraseene fra Strandsetra eller Opphussetra for en stor del går gjennom store myrområder og korte strekninger med bærekraftig fastmark. Terrenget vurderes å være svært sårbart overfor barmarkskjøring. I behandlingen av en søknad vil bli lagt stor vekt på om det finnes en bærekraftig kjøretrase fram til setra, der kjøring i et begrenset omfang ikke lager skjemmende spor eller medfører unødig terrengslitasje.</p>
78	Hemmeldalen	<p>§ 5 pkt. 11, tilføyd: Bruk av ATV må behandles etter naturmangfoldloven § 48 ettersom forskriftsbestemmelsen bare åpner for bruk av elgtrekk.</p>
79	Hemmeldalen	<p>§ 5 pkt. 12 endret til: I forskriftspunktet heter det at i tillegg til Birkebeinerløypa er det kun enkelte skiløyper i "randsonen" som forvaltningsmyndigheten kan tillate oppkjøring av. Dette vil være å tolke som i ytterkanten/periferien av naturreservatet.</p> <p>Forkriftspunktet hjemler dermed ikke adgang til å gi tillatelse til oppkjøring av skiløyper inn i og dypt inn mot de sentrale delene av området. Av hensyn til et overordnet mål generelt om å begrense motorferdselen til det absolutt nødvendigste og for å unngå unødig forstyrrelse av villreinen, er dette heller ikke ønskelig. På denne bakgrunnen vil det kunne gis tillatelse til å kjøre opp følgende skiløypetraseer, jf. også kart i figur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rundt Myklebyskarven ned til nordenden av Søkkundsjøene fra Myklebysetra. 2. Fra Strandsetra vestover til Staupholen med en sløyfe over Ruskåsen tilbake til utgangspunktet.

		<p>3. Fra Skvaldra en runde i Godlidalen via Godlidalshytta.</p> <p>4. Fra Øyungen sørøstover over Raudfjellet til møte med Birkebeinerløypa.</p> <p>5. Fra Bjønnåsen nordøstover til store Stensjøen, derfra sørøstover til møte med Birkebeinerløypa ved Dambua (Stensjørunden).</p> <p>6. Birkebeinerløypa, inkludert "uværstraseen".</p> <p>7. Fra Finntottvolla sørøst for Øyungen til Godlidalen med trase nord for sjøen.</p> <p>8. Fra Bringbu til Mortenshøgda.</p> <p>Tillatelse til oppkjøring av skiløype videre vestover fra Staupholen til Himmelsjøen, fra store Stensjøen nordover til toppen av Himmelkampen og løype fra Øyungen nordover til Svartkampen kan ikke påregnes gitt. Med unntak av Birkebeinerløypa, vil tillatelser til oppkjøring primært knyttes opp mot påskeperioden, men vinterferieperioden kan også være aktuell. Med unntak av Birkebeinerløypa, skal det brukes snøskuter med sporlegger for preparering av skiløypene. Sluttdato for oppkjøring av skiløyper skal i utgangspunktet være sammenfallende med sluttdato for annen kjøring med snøskuter i områdene, dvs. 15. april. I år der påsken kommer sent, kan det vurderes å avvike noe fra dette prinsippet. Flerårige dispensasjoner for løypeoppkjøring kan påregnes gitt.</p>
80	Hemmaldalen	<p>§ 4 pkt 1, endret til: Øvelses- og utdanningsvirksomhet i forbindelse med redningstjeneste skal ikke tillates i verneområdene, men legges til andre områder. Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en plan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et</p>

		<p>større område. Planen skal være godkjent av politimestrene og søknad sendes gjennom den politimester som har koordineringsansvar for naturoppsyn i verneområdene. Forvaltningsmyndigheten skal legge hensynet til verneverdiene til grunn for behandling av søknad. Det er viktig at det legges en realistisk behovsvurdering til grunn. Kjentmannskjøring bør arrangeres i samarbeid med fjelloppsyn/naturoppsynet og disse skal trekkes inn i planleggingen og gjennomføringen. Se også: Brev fra Klima- og miljødepartementet av 03.04.19 - Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet. Brev fra Klima- og miljødepartementet av 15.05.20 - Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder.</p> <p>Statens naturoppsyn har adgang til å utøve motorferdsel for oppgavene som er angitt i naturoppsynsloven. Fjellstyrene har adgang til å bruke motorferdsel for oppsyn etter fjelloven. . Dersom motorferdselen har andre formål enn oppsyn etter fjelloven, må fjellstyrene søke om dispensasjon for dette. Det kan f.eks. gjelde motorferdsel for transport av brensel til og vedlikehold av fjellstyrehytter. Oppsynstjeneste i privat regi omfattes ikke av denne bestemmelsen og det er således ikke adgang til motorferdsel for dette formålet. Det forutsettes at tillatt motorferdsel begrenses til det som er nødvendig og under aktsomhet til naturmiljøet, bl.a. ved at en følger gamle spor når dette er mulig.</p>
--	--	--